NAVOIY VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

NAVOIY VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2023- yil 1- oktabr holatiga koʻra
(fermer va dehqon xoʻjaliklarisiz)

Maʼlumotlar Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi maʼlumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo'g'ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag'batlantirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-oktabr holatiga viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) 22 296 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 19 965 ta). O'tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 90,6 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 89,5 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to'g'risida umumiy ma'lumotlar

fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari, 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda.

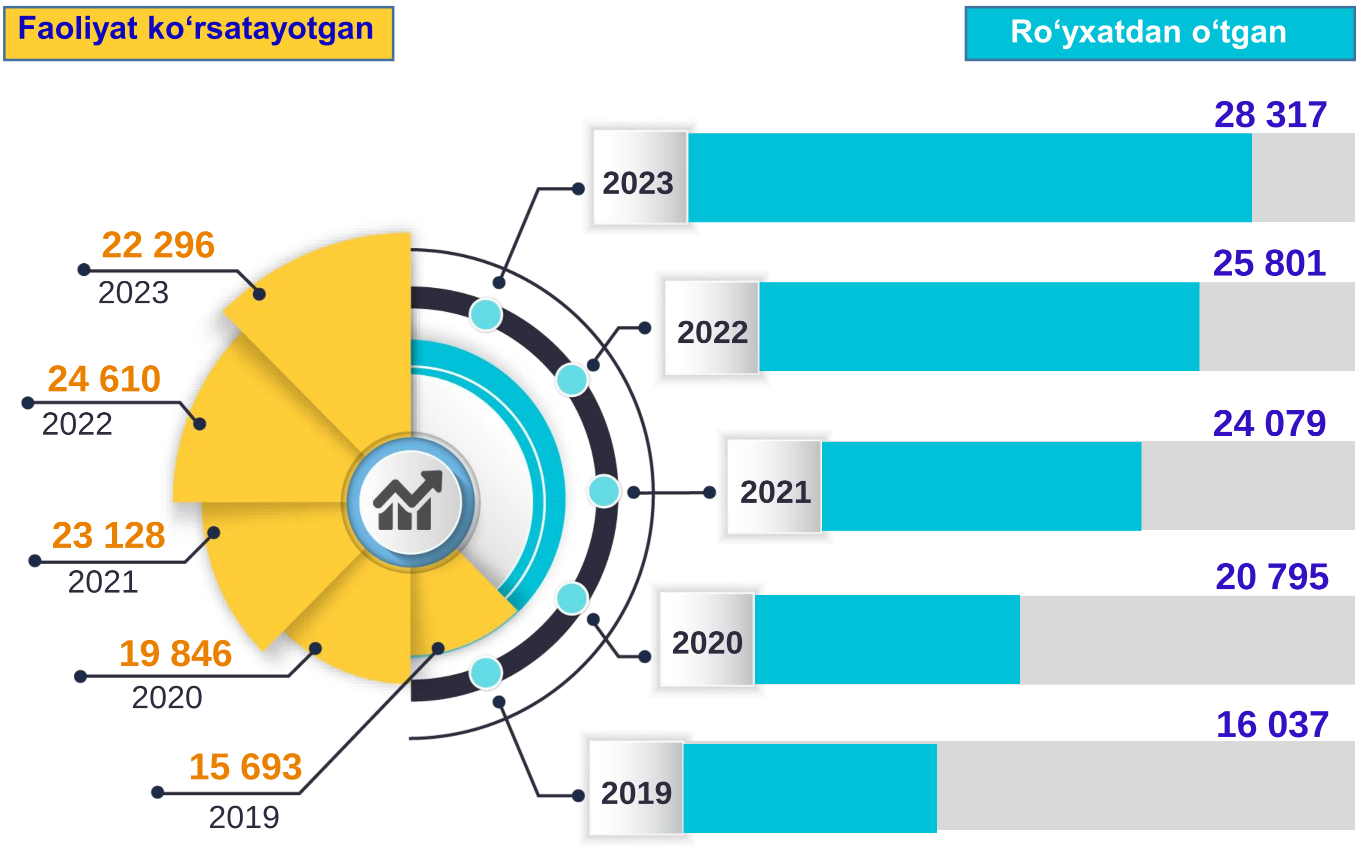

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

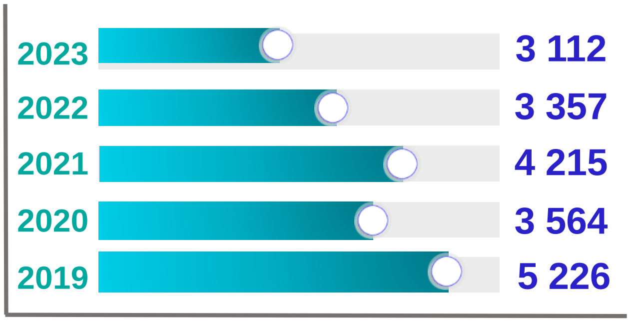

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

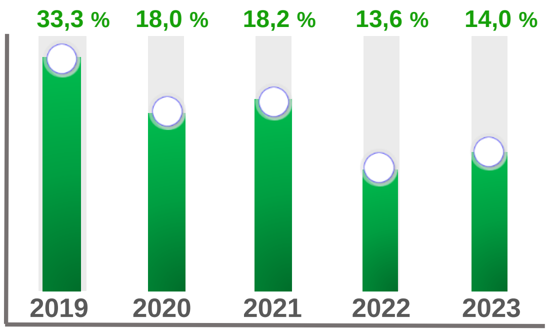

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foizda
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	457	18,1 %
Sanoat	555	17,5 %
Qurilish	118	8,3 %
Savdo	1114	13,5 %
Tashish va saqlash	123	15,9 %
Yashash va ovqatlanish	230	18,0 %
Axborot va aloqa	59	21,4 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	40	11,2 %
Boshqa turlar	416	9,8 %

2023- yil yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda savdo (101 taga), yashash va ovqatlanish (37 taga) oshganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 91 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	547	11,1 %	Zarafshon sh.	220	14,0 %
Karmana t.	478	14,6 %	Nurota t.	195	12,7 %
Qiziltepa t.	361	12,1 %	Konimex t.	186	18,3 %
Xatirchi t.	351	13,3 %	Tomdi t.	134	19,8 %
Navbahor t.	332	14,3 %	G‘ozg‘on sh.	80	19,2 %
Uchquduq t.	228	24,5 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

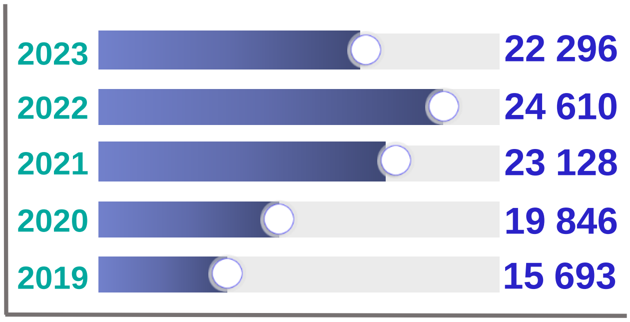

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

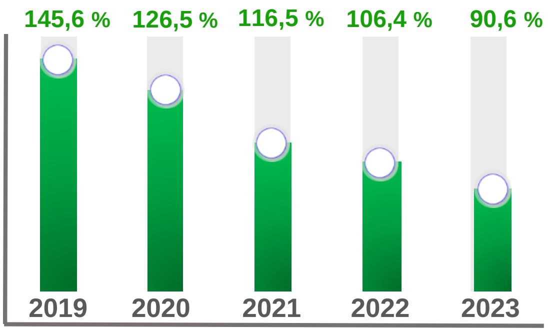

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 529

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 170

Sanoat

1 429

Qurilish

8 241

Savdo

776

Tashish va saqlash

1 281

Yashash va ovqatlanish

276

Axborot va aloqa

357

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

4 237

Boshqa turlar

2023-yil 1-oktabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020-yilning mos davriga nisbatan quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: tashish va saqlashda 610 tadan 776 taga (o‘sish 166 ta), savdoda 6 477 tadan 8 241 taga (o‘sish 1 764 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 2 209 tadan 2 529 taga (o‘sish 320 ta).

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 927	Nurota t.	1 536
Karmana t.	3 273	Konimex t.	1 019
Qiziltepa t.	2 978	Uchquduq t.	929
Xatirchi t.	2 642	Tomdi t.	678
Navbahor t.	2 324	G‘ozg‘on sh.	416
Zarafshon sh.	1 574		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

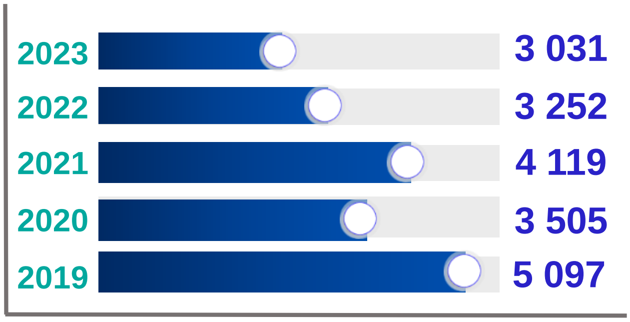

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

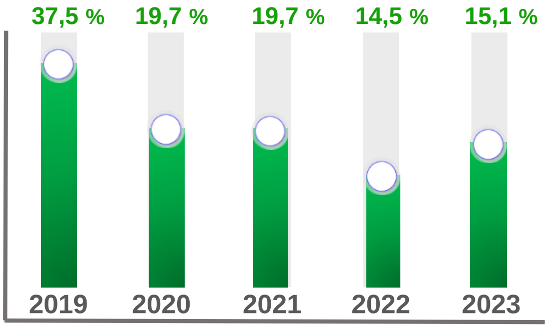

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

457
18,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

555
17,5 %

Sanoat

118
8,3 %

Qurilish

1114
13,5 %

Savdo

122
15,8 %

Tashish va saqlash

229
17,9 %

Yashash va ovqatlanish

59
22,0 %

Axborot va aloqa

40
13,6 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

337
15,9 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-sentabr oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 3 031 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 3 018 ta;
- yirik korxonalar 13 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	510	11,8 %	Uchquduq t.	225	27,7 %
Karmana t.	465	15,4 %	Nurota t.	189	14,0 %
Qiziltepa t.	354	12,9 %	Konimex t.	182	20,5 %
Xatirchi t.	347	14,8 %	Tomdi t.	131	22,0 %
Navbahor t.	330	15,4 %	G‘ozg‘on sh.	80	20,8 %
Zarafshon sh.	218	15,1 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

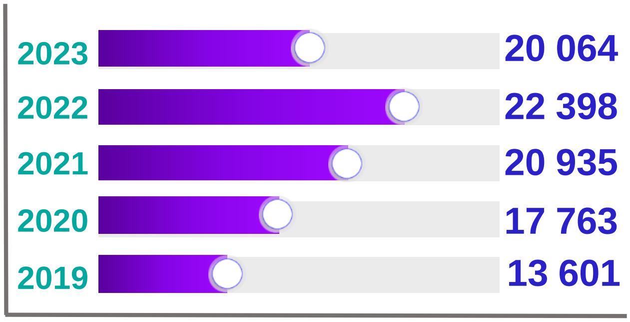

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

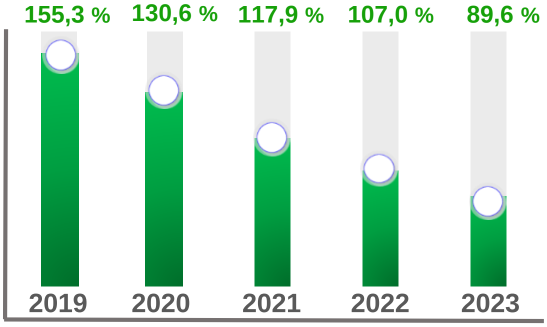

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- oktabr holatiga 20 064 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 147,5 foizni tashkil etdi (13 601 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 41,1 foiz, sanoat – 15,8 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 12,5 foiz, qurilish – 7,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,4 foiz, tashish va saqlash – 3,9 foiz, axborot va aloqa – 1,3 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,5 foiz, boshqa turlari – 10,5 foiz.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 331	Nurota t.	1 350
Karmana t.	3 018	Konimex t.	888
Qiziltepa t.	2 742	Uchquduq t.	812
Xatirchi t.	2 351	Tomdi t.	595
Navbahor t.	2 147	G‘ozg‘on sh.	384
Zarafshon sh.	1 446		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

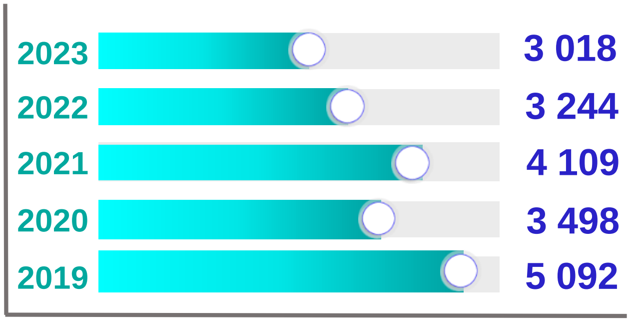

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

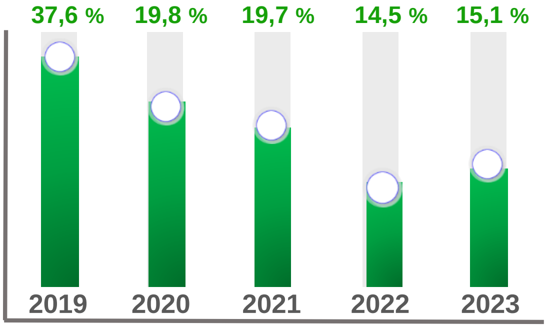

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

456
18,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

554
17,6 %

Sanoat

118
8,3 %

Qurilish

1 112
13,5 %

Savdo

122
15,9 %

Tashish va saqlash

229
17,9 %

Yashash va ovqatlanish

58
21,7 %

Axborot va aloqa

40
13,7 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

329
15,7 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-sentabr oyida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan 1 013 tadan 1 112 taga (o‘sish 99 taga), yashash va ovqatlanish - 192 tadan 229 taga (o‘sish 37 taga), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish - 31 tadan 40 taga (o‘sish 9 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	510	11,9 %
Karmana t.	462	15,4 %
Qiziltepa t.	354	12,9 %
Xatirchi t.	343	14,6 %
Navbahor t.	330	15,4 %
Zarafshon sh.	216	15,1 %
Uchquduq t.	223	27,6 %
Nurota t.	189	14,0 %
Konimex t.	182	20,7 %
Tomdi t.	130	21,9 %
G‘ozg‘on sh.	79	20,7 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

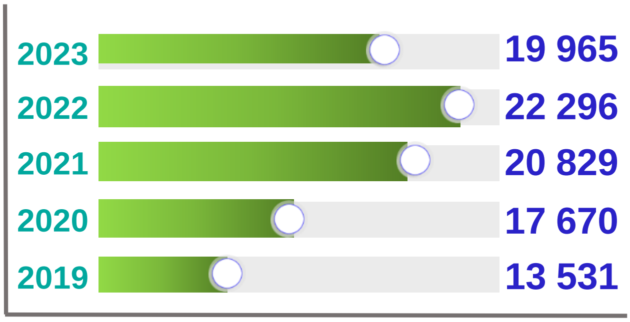

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

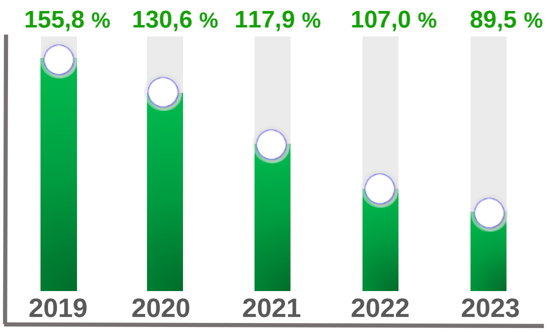

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	2 494
Sanoat	3 144
Qurilish	1 414
Savdo	8 222
Tashish va saqlash	767
Yashash va ovqatlanish	1 276
Axborot va aloqa	267
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	292
Boshqa turlar	2 089

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Navoiy shahrida (21,5 foiz), Karmana (15,0 foiz), Qiziltepa (13,7 foiz), Xatirchi (11,7 foiz) va Navbahor (10,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 300	Nurota t.	1 346
Karmana t.	3 002	Konimex t.	879
Qiziltepa t.	2 734	Uchquduq t.	808
Xatirchi t.	2 344	Tomdi t.	593
Navbahor t.	2 142	G‘ozg‘on sh.	382
Zarafshon sh.	1 435		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	223
Zarafshon sh.	43
G‘ozg‘on sh.	16
Konimex t.	336
Qiziltepa t.	283
Navbahor t.	328
Karmana t.	370
Nurota t.	363
Tomdi t.	200
Uchquduq t.	61
Xatirchi t.	306

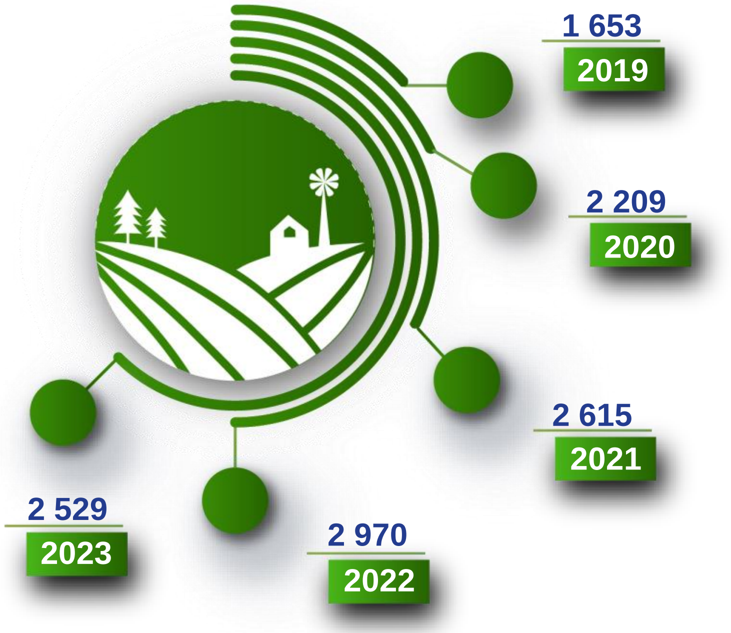

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

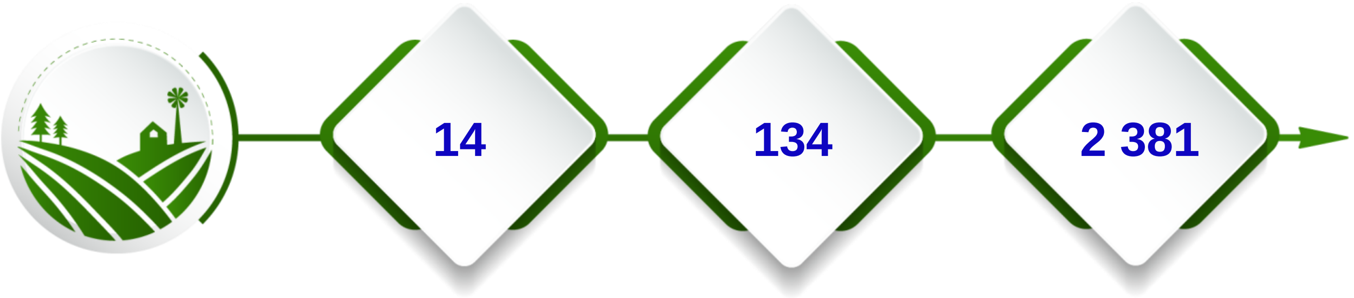

O‘rmonchilik va yog‘och tayyorlash

Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	645
Zarafshon sh.	287
G‘ozg‘on sh.	220
Konimex t.	91
Qiziltepa t.	332
Navbahor t.	269
Karmana t.	477
Nurota t.	251
Tomdi t.	95
Uchquduq t.	152
Xatirchi t.	351

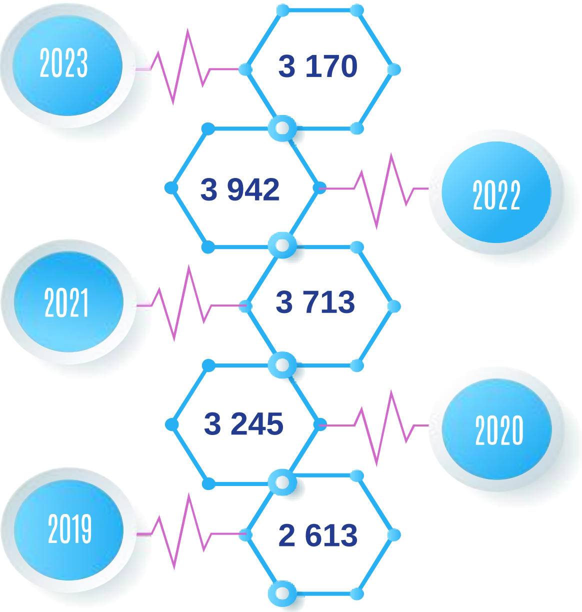

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 85,4 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 90,6 foizini ishlab chiqarish sanoati (2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 102,3 foizni tashkil etdi), 7,1 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 129,5 foizni tashkil etdi), 2,0 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 159,0 foizni tashkil etdi) va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 130,0 foizni tashkil etdi) tashki etgan.

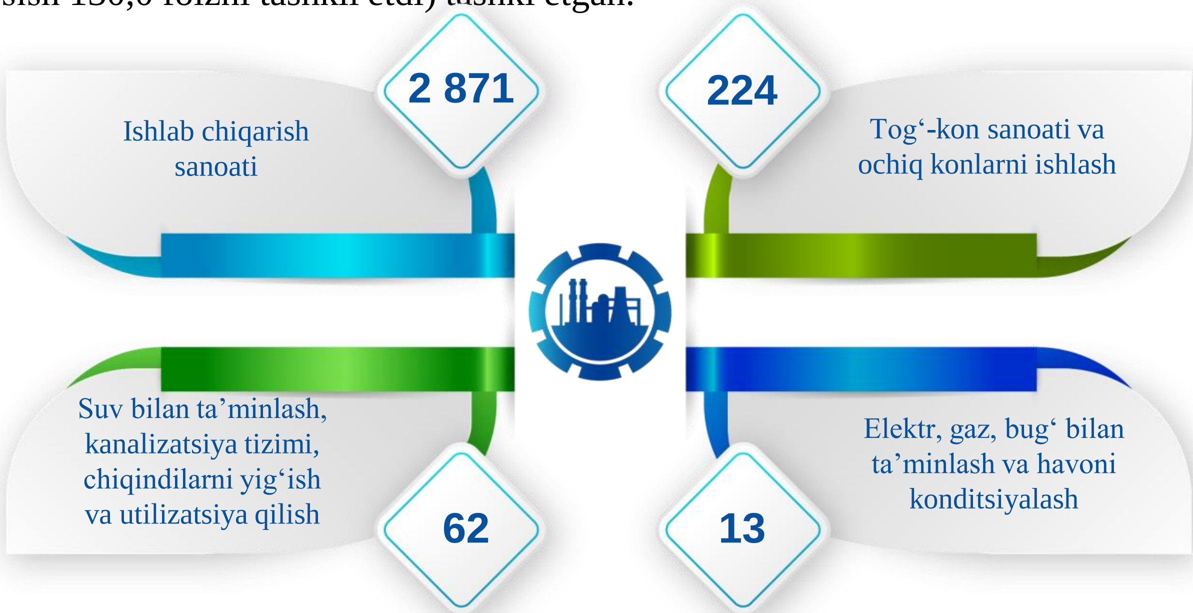

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	421
Zarafshon sh.	124
G‘ozg‘on sh.	12
Konimex t.	35
Qiziltepa t.	215
Navbahor t.	140
Karmana t.	231
Nurota t.	101
Tomdi t.	33
Uchquduq t.	34
Xatirchi t.	83

2023	1 429
2022	1 772
2021	1 705
2020	1 552
2019	1 425

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 54,3 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 101,2 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 11,1 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 170,0 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 32,6 foiz ulushni tashkil etdi.

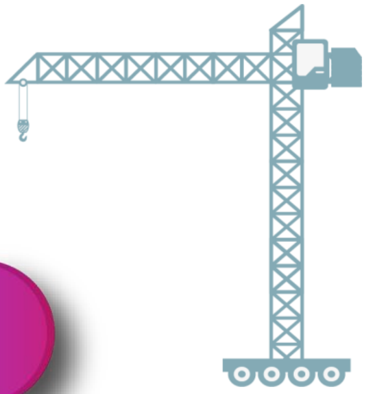

187	Fuqarolik obyektlarini qurish
466	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
776	Bino va inshootlar qurish

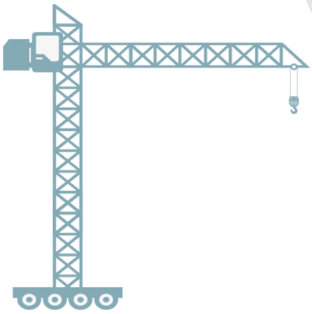

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	1 790
Zarafshon sh.	486
G‘ozg‘on sh.	74
Konimex t.	223
Qiziltepa t.	1 355
Navbahor t.	1 115
Karmana t.	1 210
Nurota t.	346
Tomdi t.	192
Uchquduq t.	342
Xatirchi t.	1 108

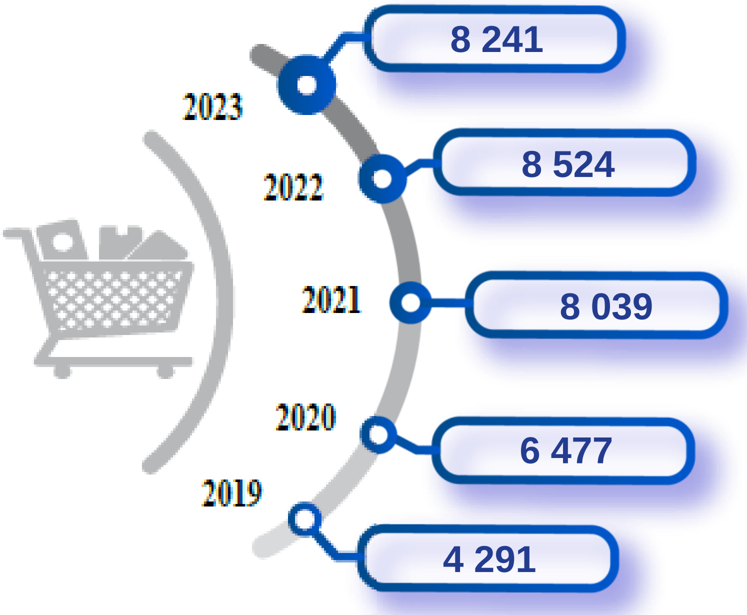

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 8 222 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 72,4 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 18,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 108,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 107,1 foizni tashkil etdi.

726
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 550
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 965
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	277
Zarafshon sh.	197
G‘ozg‘on sh.	6
Konimex t.	40
Qiziltepa t.	167
Navbahor t.	76
Karmana t.	189
Nurota t.	58
Tomdi t.	23
Uchquduq t.	91
Xatirchi t.	157

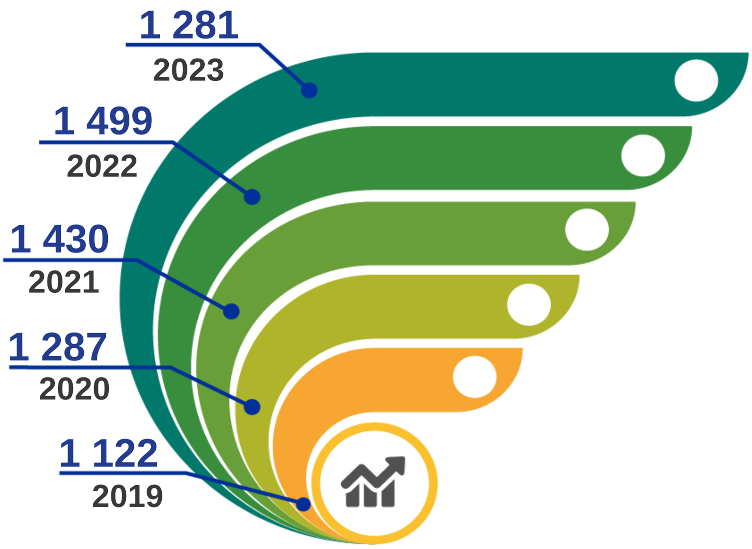

2023- yil 1-oktabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 114,2 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-oktabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 11,3 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 88,7 foiz ulushini tashkil etdi.

145 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 136 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	87
Zarafshon sh.	22
G‘ozg‘on sh.	6
Konimex t.	8
Qiziltepa t.	33
Navbahor t.	15
Karmana t.	42
Nurota t.	10
Tomdi t.	2
Uchquduq t.	11
Xatirchi t.	40

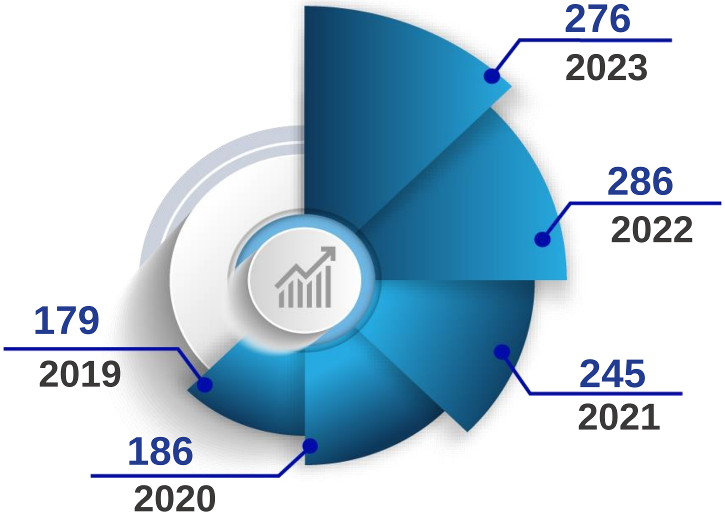

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 16,3 foizini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 125,0 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 36,2 foizini tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 47,5 foizini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 100,7 foizni tashkil etdi.

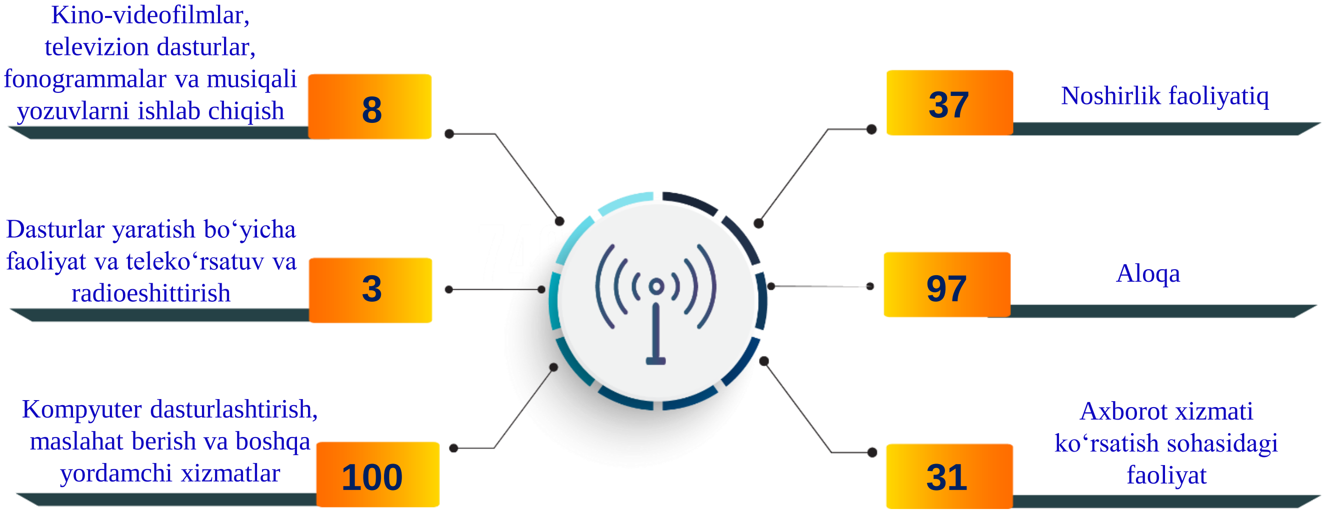

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	144
Zarafshon sh.	36
G‘ozg‘on sh.	3
Konimex t.	6
Qiziltepa t.	31
Navbahor t.	17
Karmana t.	46
Nurota t.	10
Tomdi t.	9
Uchquduq t.	15
Xatirchi t.	40

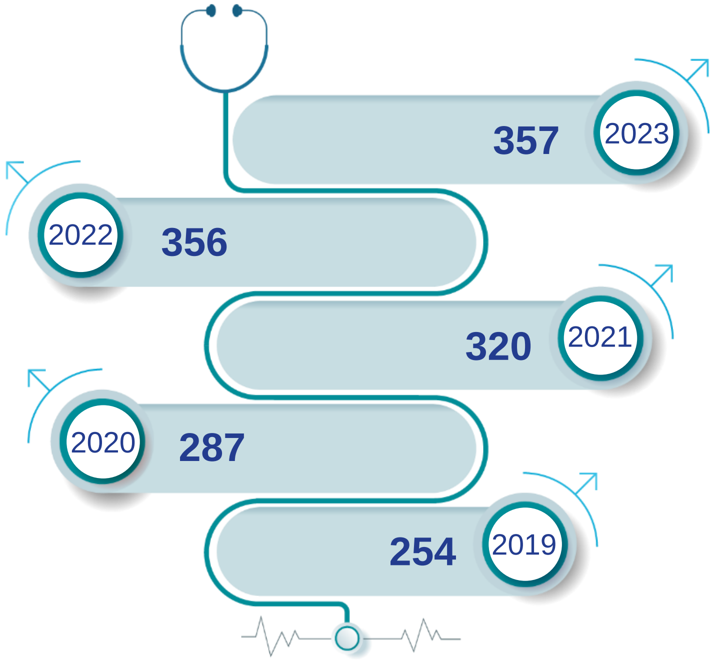

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 357 ta yoki 1,6 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

91,6 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 122,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,6 foizni tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 216,7 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 4,8 foizini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 130,8 foizni tashkil etdi;

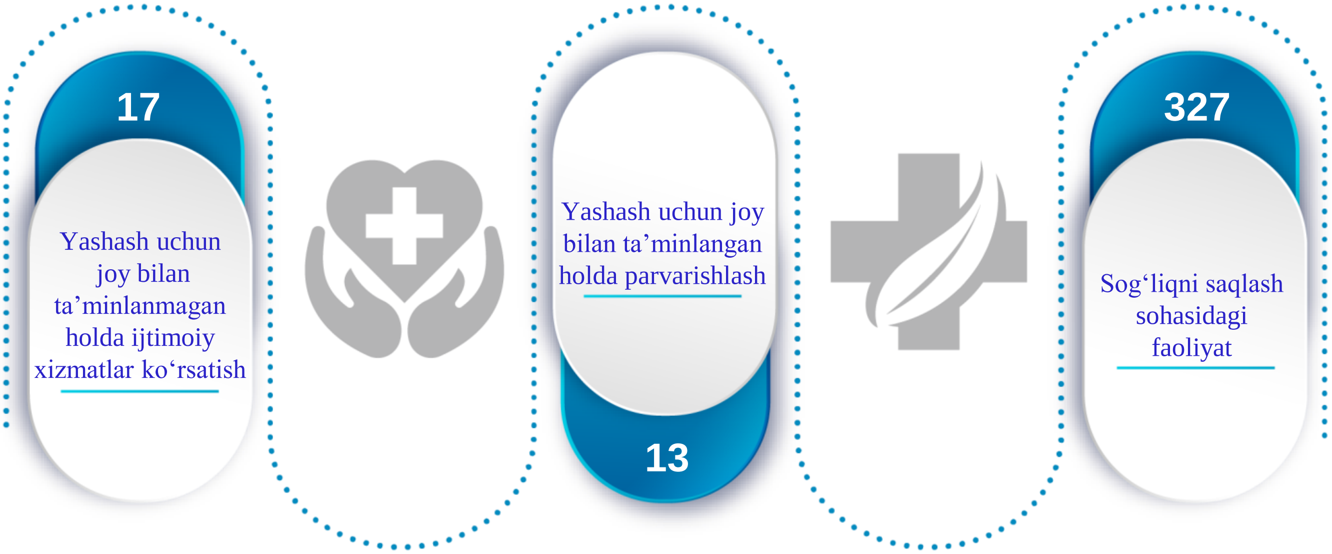

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	217
Zarafshon sh.	47
G‘ozg‘on sh.	3
Konimex t.	6
Qiziltepa t.	145
Navbahor t.	57
Karmana t.	189
Nurota t.	14
Tomdi t.	11
Uchquduq t.	15
Xatirchi t.	72

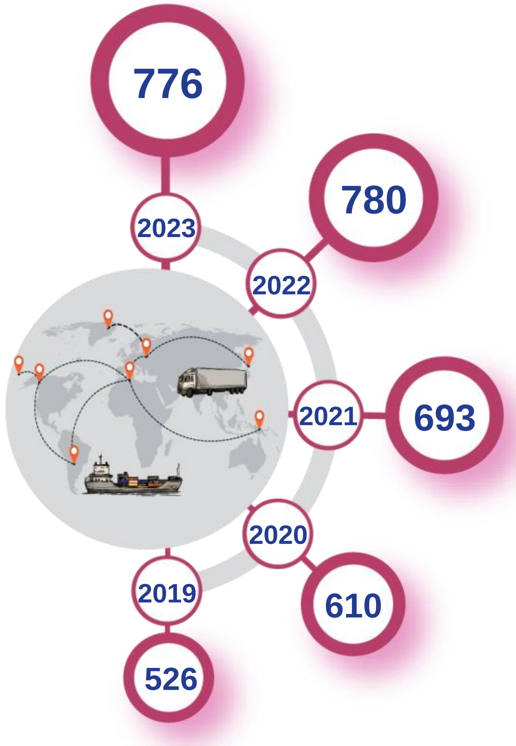

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,5 foiz ulushini tashkil etdi.

2020- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 126,1 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 141,0 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishining o‘sish sur’ati 116,7 foizni tashkil etdi.

Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
28	110	638

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

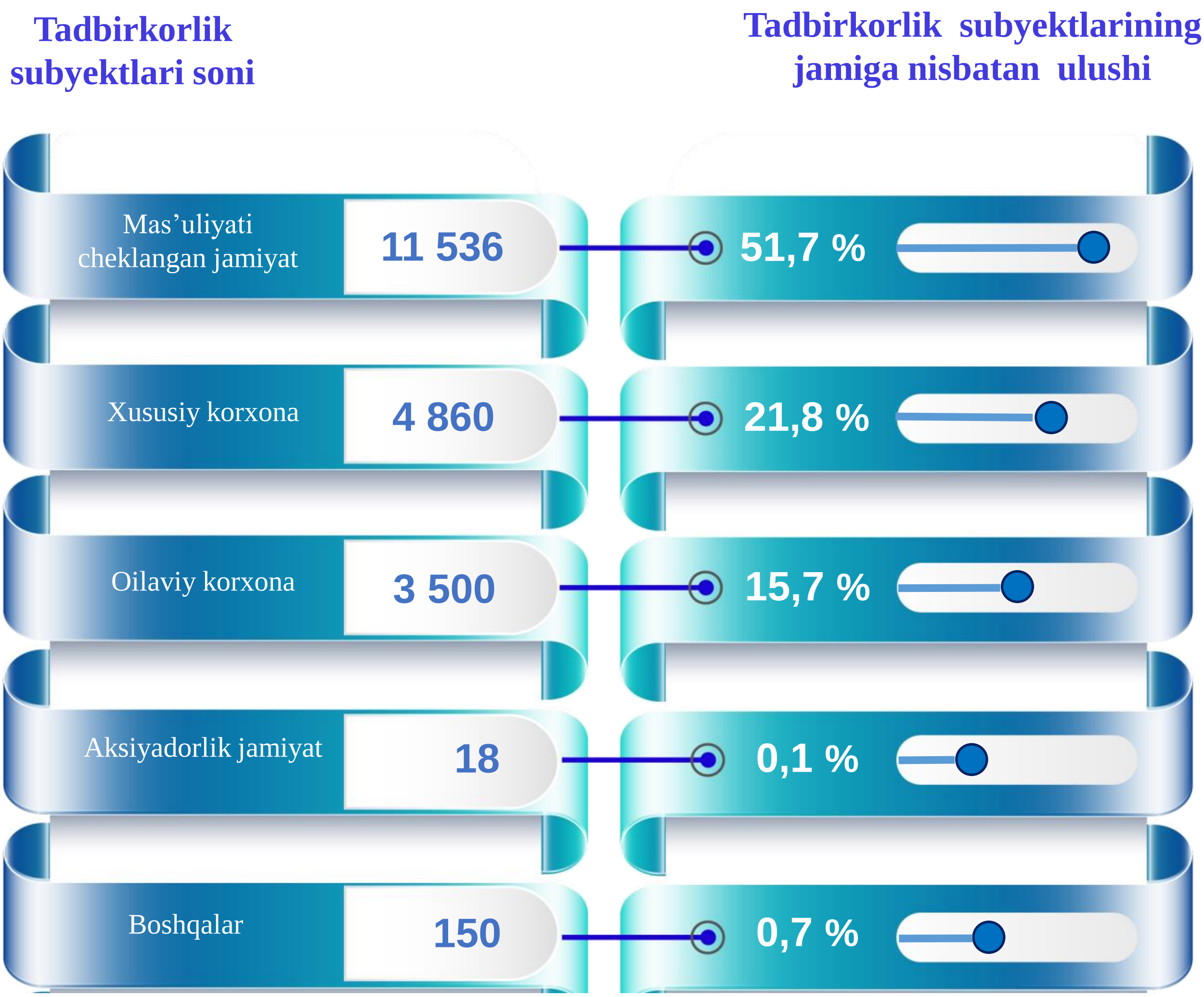

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

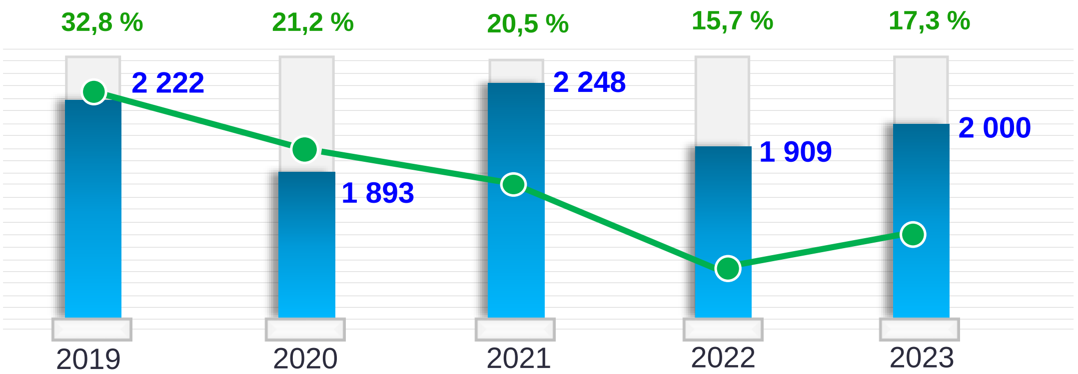

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

328 — 8,4 %
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

267 — 16,6 %
Sanoat

98 — 8,7 %
Qurilish

778 — 18,4 %
Savdo

108 — 15,7 %
Tashish va saqlash

119 — 22,7 %
Yashash va ovqatlanish

36 — 25,0 %
Axborot va aloqa

20 — 13,8 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

246 — 19,1 %
Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	410	13,8 %
Qiziltepa t.	330	15,9 %
Karmana t.	325	18,4 %
Uchquduq t.	205	29,0 %
Navbahor t.	178	18,2 %
Xatirchi t.	171	20,0 %
Nurota t.	149	19,7 %
Konimex t.	93	20,4 %
Zarafshon sh.	88	15,2 %
Tomdi t.	43	14,1 %
G‘ozg‘on sh.	8	9,0 %

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni | Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

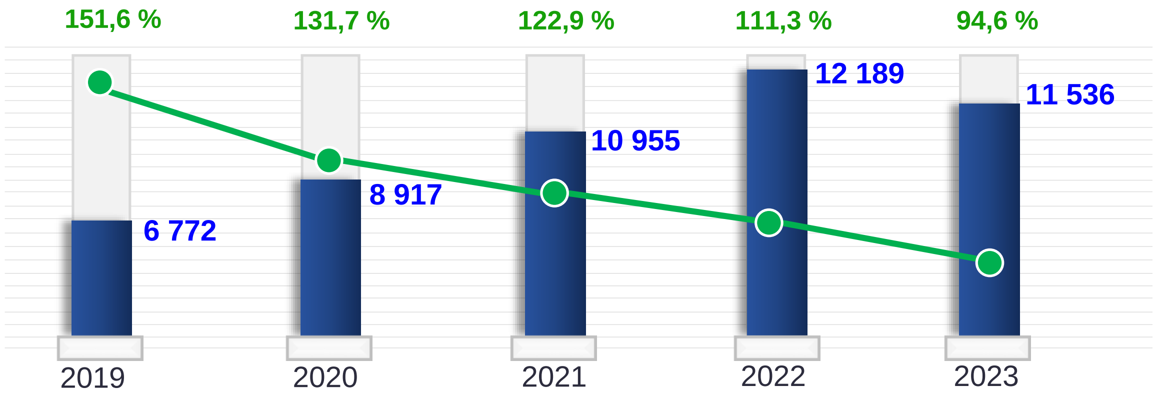

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 22 296 ta korxona va tashkilotlarining 11 536 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) qo‘yidagicha bo‘ldi: savdo – 36,7 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,4 foiz, sanoat – 13,9 foiz va qurilish – 9,7 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	2 973	Uchquduq t.	707
Qiziltepa t.	2 074	Zarafshon sh.	578
Karmana t.	1 767	Konimex t.	457
Navbahor t.	977	Tomdi t.	304
Xatirchi t.	854	G‘ozg‘on sh.	89
Nurota t.	756		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

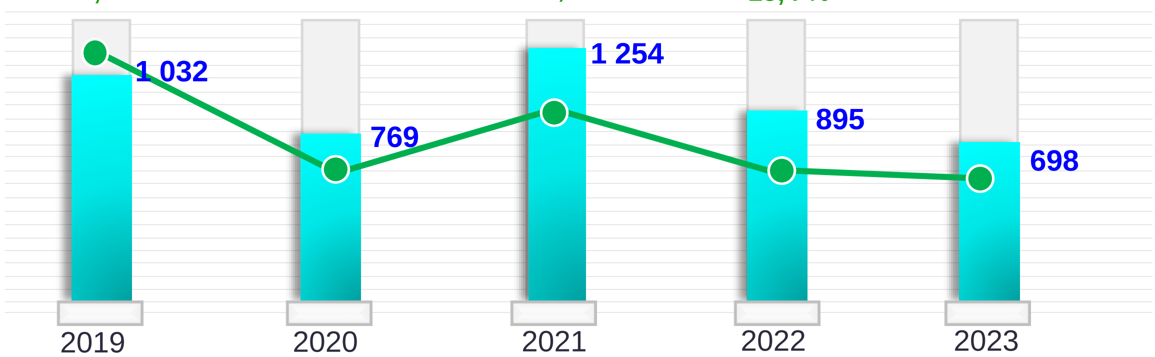

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Soni	Foiz	Faoliyat turi
94	26,5 %	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
168	20,7 %	Sanoat
18	7,4 %	Qurilish
255	11,2 %	Savdo
11	19,6 %	Tashish va saqlash
55	14,6 %	Yashash va ovqatlanish
17	17,2 %	Axborot va aloqa
11	11,1 %	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
69	12,6 %	Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Xatirchi t.	139	14,6 %	Navoiy sh.	42	6,1 %
Zarafshon sh.	113	15,7 %	Karmana t.	35	7,6 %
Navbahor t.	110	19,7 %	Nurota t.	12	3,8 %
Konimex t.	77	31,4 %	Uchquduq t.	9	14,3 %
Tomdi t.	86	35,5 %	Qiziltepa t.	8	2,2 %
G‘ozg‘on sh.	67	25,7 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

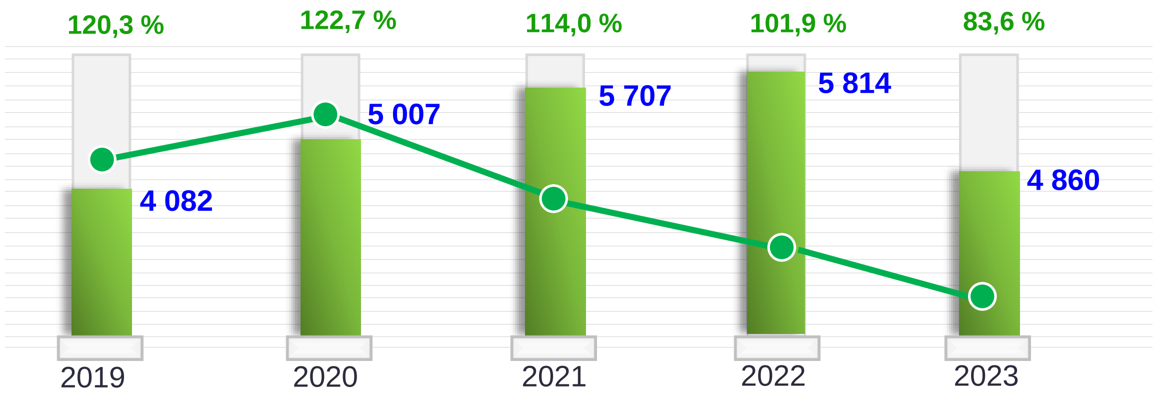

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

355

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

811

Sanoat

243

Qurilish

2 271

Savdo

56

Tashish va saqlash

378

Yashash va ovqatlanish

99

Axborot va aloqa

99

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

548

Boshqa turlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 4 860 tani tashkil etdi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining o‘tgan yilga nisbatan ko‘payishiga tashish va saqlash sohalari (112,0 foiz), shahar va tumanlar kesimida esa – G‘azg‘on (129,9 foiz), Tomdi (126,7 foiz) shahar va tumani ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Xatirchi t.	950	Nurota t.	313
Zarafshon sh.	720	G‘ozg‘on sh.	261
Navoiy sh.	683	Konimex t.	245
Navbahor t.	557	Tomdi t.	242
Karmana t.	460	Uchquduq t.	63
Qiziltepa t.	366		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

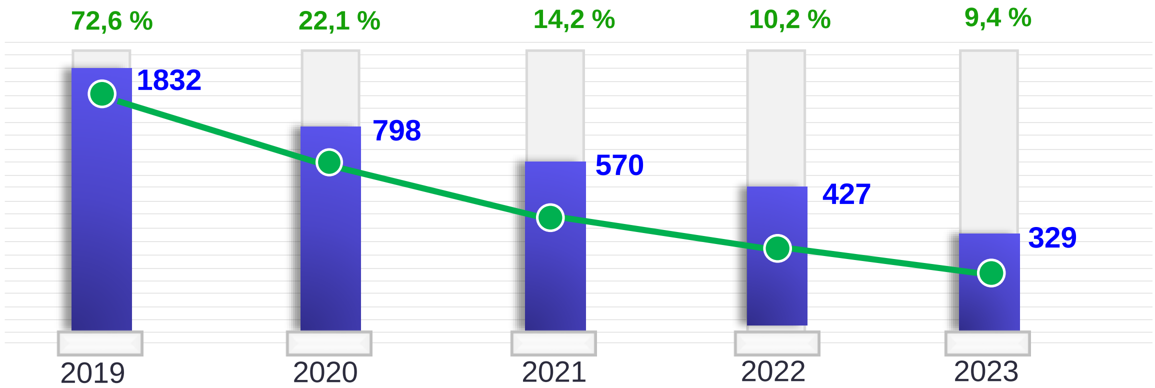

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

34
10,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

119
16,9 %

Sanoat

2
5,0 %

Qurilish

81
4,7 %

Savdo

3
10,3 %

Tashish va saqlash

55
14,7 %

Yashash va ovqatlanish

6
35,3 %

Axborot va aloqa

9
18,4 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

20
8,2 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Karmana t.	104	13,4 %	Konimex t.	12	7,0 %
Navoiy sh.	58	9,3 %	Uchquduq t.	11	30,6 %
Navbahor t.	42	7,0 %	Zarafshon sh.	17	11,9 %
Xatirchi t.	37	7,2 %	G‘ozg‘on sh.	5	15,6 %
Nurota t.	26	10,1 %	Tomdi t.	2	4,7 %
Qiziltepa t.	15	5,1 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

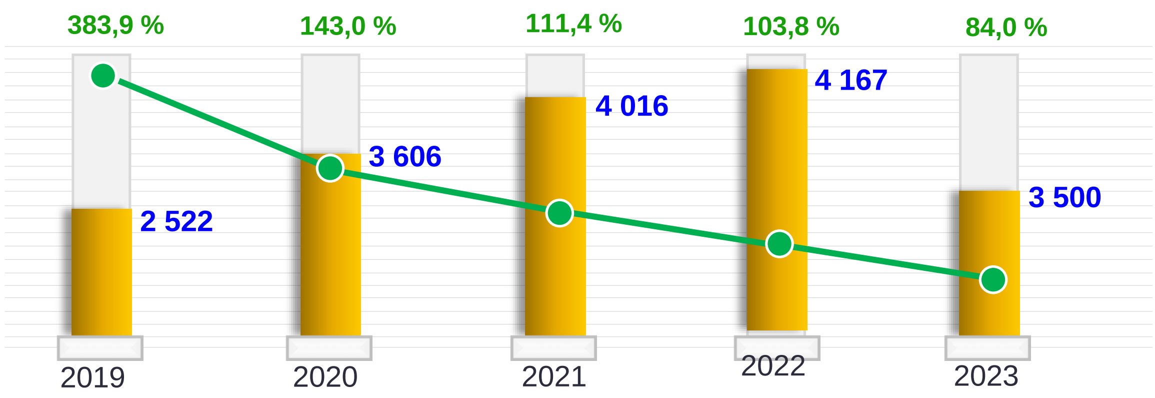

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

331

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

703

Sanoat

40

Qurilish

1 711

Savdo

29

Tashish va saqlash

375

Yashash va ovqatlanish

17

Axborot va aloqa

49

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

245

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 978 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Karmana t.	778	Konimex t.	172
Navoiy sh.	626	Zarafshon.	143
Navbahor t.	604	Tomdi t.	43
Xatirchi t.	517	Uchquduq t.	36
Qiziltepa t.	292	G‘ozg‘on sh.	32
Nurota t.	257		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

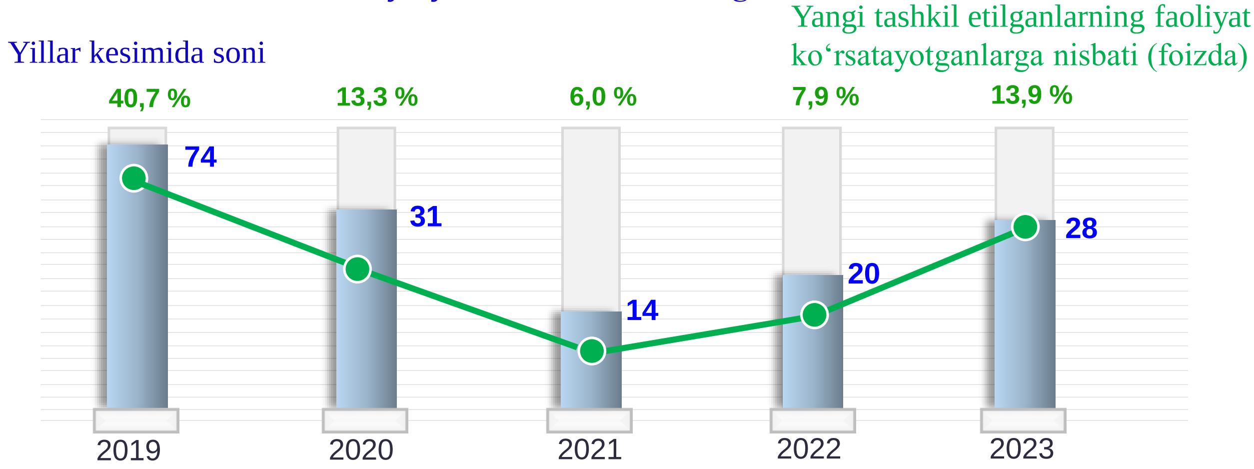

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

3
12,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

14
13,3 %

Sanoat

8
21,6 %

Savdo

1
25,0 %

Tashish va saqlash

1
25,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1
9,1 %

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	12	20,0 %	Xatirchi t.	2	18,2 %
Karmana t.	6	10,3 %	Konimex t.	1	11,1 %
Nurota t.	3	26,7 %	Uchquduq t.	1	16,7 %
G‘ozg‘on sh.	2	40,0 %	Navbahor t.	1	12,5 %

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

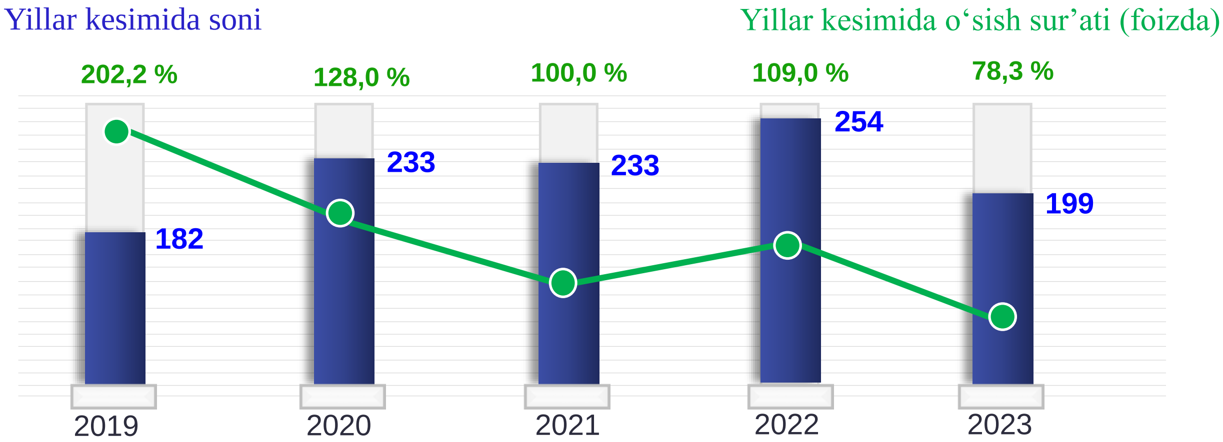

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2.0 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 42 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu respublikada xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 21,1 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 14,6 foiz), Eron Islom (10,1 foiz), Turkiya (ulushi 7,5 foiz), Janubiy Koreya (ulushi 6,0 foiz) va Qozog‘iston (ulushi 4,0 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Karmana t.	58	Xatirchi t.	11
Navoiy sh.	54	Navbahor t.	8
Nurota t.	14	Tomdi t.	8
Qiziltepa t.	15	Uchquduq t.	5
Zarafshon sh.	12	G‘ozg‘on sh.	5
Konimex t.	9		

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	6
Xitoy Xalq Respublikasi	4
Eron Islom Respublikasi	3
Hindiston Respublikasi	2
Qozog‘iston Respublikasi	2
Avstraliya	2
Boshqa Davlatlar	11

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 99 tasi qo‘shma korxonalar, 100 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
19	Navoiy shahri	35
7	Zarafshon shahri	5
2	G‘ozg‘on shahri	3
4	Konimex tumani	5
8	Qiziltepa tumani	7
5	Navbahor tumani	3
36	Karmana tumani	22
6	Nurota tumani	8
2	Tomdi tumani	6
3	Uchquduq tumani	2
8	Xatirchi tumani	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Faoliyat turi	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	10	6
Sanoat	46	64
Qurilish	8	5
Savdo	23	14
Tashish va saqlash	1	3
Yashash va ovqatlanish	2	-
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	3	1
Axborot va aloqa	2	-
Boshqa turlar	5	6

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish
va tizimli xizmat
ko‘rsatish bo‘limi
Tel.:79.223.42.67